

OCHICHÌ NKE PUKU ARỌ NA IKPÉ IKPEAZU AHÙ

**Nkpughe 20:1-15.
IHE ỌMÙMÙ 465 - Nke Ndị-okenye**

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ndi JEHOVA agbatara agbatara gálata kwa, were iti-mkpu-óñu bata nime Zaión; ọñu ebigh-ebi gádi kwa n’isi-ha: obi-utø na ọñu ka ha gábiarute, iru-újú na ize-ume ewe gbalaga” (Aisaia 35:10).

I Oge Puku Arọ ahụ

1. Ékèrè Setan agbü otù puku arọ, Nkpughe 20:1-3.
2. Oche-eze na íkiké ka enyere ndị nsø, Nkpughe 20:4; Abù Qoma 149:6-9; Daniel 7:22; Matiu 19:28; Luk 19:17; 1 Ndị Kòrint 6:2; Nkpughe 1:6; 2:26, 27; 3:21; 5:10.
3. Ndị nsø nke Óké Mkpagbu ahụ bý ndị egburu n’ihì okwukwe ha ka emere ka ha si n’ònvwụ bilie ịdị ndụ na isoro Kraist ná-achị eze, Nkpughe 20:4, 5; 6:9-11.
4. Ọnqdụ ahụ dì ebube nke ndị ahụ tozuru òkè maka Mbilité n’ònvwụ nke Mbụ ahụ ka enyeworo site n’amara, Nkpughe 20:6; 1 Ndị Kòrint 15:22, 23; Ndị Filipai 3:10, 11; 1 Ndị Tesalonaika 4:16; Ndị Hibru 11:35.

II Ikpé Ikpeazụ ahụ

1. Atopurụ Setan o wee ná-eduhie mba dì iche ibu agha, emeriri ya ma tuba kwa ya nime ọdọ ọkụ ahụ, Nkpughe 20: 7-10.
2. Óké Oche-eze dì Ocha na onye ikpé ahụ nke á na-apughị ịkowa ụdị Ya pütara ihè, Nkpughe 20:11.
3. Ndị niile ọzø nwürü anwụ ka ewetara n’ikpé, Nkpughe 20:12, 13; Ndị-Hibru 9:27; 2 Pita 2:9; 3:7.
4. Onye ọ bùla nke á na-ahughị aha ya n’Akwùkwọ nke Ndụ ahụ ka atubara nime ọdọ ọkụ ahụ, Nkpughe 20:14, 15; 21:8; Aisaia 5:14; Mak 9:44; 2 Pita 2:3.

NKOWA DÌ ICHE ICHE

Emeriri Ekwensu ahụ

N’ihe ọmụmụ nke gara aga anyị mṛụ ihe banyere mmeri ndị agha ahụ bijara imegide Onyenweanyị Jisøs na ndị nsø Ya. Anyị hụrụ na anụoghịa ahụ na onye amụma ụgha ahụ ka adotara n’aghà wee tuba ha nime ọdọ ọkụ ahụ. Ike ọjoo ahụ nke kwagidere anụoghịa ahụ na onye amụma ụgha ahụ bý Setan onweya. Ya mere ihe ọmụmụ anyị n’ubochị taa na-emeghe site n’ikpé ahụ ekpere onye ọjoo a nke nwere díka onye isi nke ike mbara eluigwe, ịchị isi n’ebé mmadụ ahụ nke á na-amughị ọhụ nọ kemgbe ọdịda ahụ nime Ogige Iden.

Q dì ike karịri ike nke ekwensu, ọtụtụ oge nke ana apughị kwa iguta ọnụ ka emeworo ka nzube niile nke ekwensu bùrụ ihe efu site n’amara nzoputa nke Jisøs Kraist mgbe mkpuruobi bijara na Kalvarị site n’okwukwe. Jisøs sịrị, “Ewerewo ike nile di n’elu-igwe na n’elu uwa nyem”; Setan anaghị kwa achị isi ọzø n’obi ahụ nke emeworo ka ọdị ọcha site n’Obara Jisøs.

Site n’ike nke Onye ahụ Pürü ime ihe niile, otù mmuo ozi na-esi n’Eluigwe rịdata wee merie Setan kpam kpam, ná-atubra ya nime olùlù abyss ahụ. Ebe a bý ebe dì iche site n’odọ ọkụ ahụ bý ebe atubara anụoghịa ahụ na onye amụma ụgha ahụ. Ná-agbaghị agugọ nke a bý n’ihì na agaje ịtọpụ ekwensu mgbe otù puku arọ ahụ gasiri, ọ dighị kwa ebe ọ bùla nime Baibul nke anyị hụrụ na onye ọ bùla pütara site n’odọ ọkụ ahụ. Anyị gürü n’isi nke 9 nke Nkpughe na emeghere olùlù abyss ahụ ka ewee tọpụ igurube ndị ahụ nke enyere ike díka akpi imekpa mmadụ arụ ruo ọnwa ise. Ugbu a anapụwo ekwensu ike ya wee tọpụ ya mkporo n’ebé a nke óké ahụ ruo otù puku arọ.

Ochichị nke Puku Arọ

Mgbawo dì ukwu ga-ewere ọnqdụ n’elu ụwa n’oge a. Ndị nsø ga-achị díka ndị eze na ndị nchüajà, na-eje ozi n’okpuru Eze ndị eze na Onyenwenụ kachsi ndị nwenu niile. N’ozi ahụ nke ezigaara Nzukọ Kraist ahụ dì na Taitaira Jisøs sịrị, “Onye néméri emeri na onye nédébe ọlum nile rue ọgwugwụ ihe nile, ya ka M’génye kwa ike ichi mba nile: ọ gēwere kwa nkpa-n’aka igwe zùa ha díka aturu” (Nkpughe 2:26, 27). Obụbụ ọnụ ahụ nke atukwasịrị ụwa site ná mmehie nke nne na nna anyị ochie hà bý ihe aga ebupụ, ọzara ga-agbawa okooko

ohja dika rose, anuohja niile ahü ná-ebibi ebibi agaghị kwa emerü ibe ha ma o bụ umu mmadu aru, ihe ahü nke ná-eweta nrịa nrịa ka á ga-ebupụ kwa, ma eziomume ga-achị site n'ọnụ mmiri ruo n'ọnụ mmiri.

Mbilite n'ònwụ ahü ka ekere uzo abụ -- otù ka amaara dika Mbilite n'ònwụ nke Mbụ nke ọzọ kwa dika nke abụ ma o bụ mbilite n'ònwụ nke ikpeazụ ahü. Onyenweanyị Jisos kwuru na á ga-enwe mbilite n'ònwụ nke ndu na kwa mbilite n'ònwụ nke ikpé omuma (Jon 5:29).

Mbilite n'ònwụ nke Mbụ ahü

Mbilite n'ònwụ nke Mbụ ahü bụ n'ezie otù mbilite n'ònwụ nke ná-ewere ọnodụ n'otutu usoro dí iche iche, ejị kwa ya tñyere mkpokobata nke owuwe ihe ubi. Kraist buri onye mbụ nke siworo n'ílì püta n'arụ ebube, Pöl kwukwara ihe banyere Ya dika mkpuru mbụ (1 Ndi Körnt 15:23).

Ná-agbaghi agugó, óké ịgwè mmadu ahü ndị sitere n'owuwe ihe ubi ahü, bụ ihe egosipütara n'isi nke 4 na nke 5 nke Nkpughe ebe Jon hñru uzo emeghere nime Eluigwe ma lee óké ịgwè mmadu nke onye o bụla ná-apughi ịguta ọnụ ndị ná-abu abu na agbapütara ha site n'ebu niile, na asusụ niile na ndị niile na mba niile. Nke a zaghachiri nkowa niile nke Pöl banyere mbilite n'ònwụ nke ndị nwurụ nime Kraist na mwelikö nke ndị nsø ahü nq ná ndu nke ekwuru ihe banyere ya ná 1 Ndi Teslaslonaika 4:16, 17:

"N'ihi na onye-nwe-ayi onwe-ya ḡewere oké ikp̄o òkù, were olu isi-mo-ozi, were kwa op̄i nke Chineke, si n'elu-igwe ridata: ndi nwurụ nime Kraist ḡebu kwa uzo si n'ònwu bilie:

"Mgbé ahü ayi onwe-ayi, bu ndi nq ná ndu, ndi anarapu, ayi na ha ka aḡewelikö n'igwe-oji, izute Onye-nwe-ayi nime mbara elu-igwe: otù a ka ayi na Onye-nwe-ayi gānq kwa mgbe nile."

Ugbu a kwa n'ebe a nime ihe ọmụmụ nke isi 20 nke Akwukwọ Nkpughe anyị na-ahü kwa ọgbakọ ọzọ -- ọgbakọ ikpeazụ nke Mbilite-n'ònwụ nke Mbụ ahü. Nke a bụ ọgbakọ nke ndị ahü ebiapurụ isi n'ihi àmà nke Kraist na n'ihi Okwu Chineke, bù ndị ná-akpoghi isiala nye anuohja ahü ma obu ihe oyiyi ya, ndị ná-anaraghi kwa ákàrà ya n'egedege iru ha ma o bụ n'aka ha. Otù ọgbakọ a ka eburu uzo kwuo okwu banyere ya na Nkpughe 6:9-11. Ndị a esoghị na Mwelikö nke ndị nsø ahü, ná-agbaghi agugó, n'ihi na ha anoghi n'òtù ndị ahü ná-emeri emeri n'òzùzù ókè bụ ndị yikwasiworo ihe agha niile nke Chineke. Ha esoghị na Nri Anyasị nke Olulụ nwunye nke Nwa-atürü ahü dí ebube, ma kama nke ahü amanyere ha ịnagide óké mkpagbu ahü dí egwu ruo ọnwụ ha.

Mkwatu Ikpeazụ nke Akwaturu Setan

N'amaokwu nke 3 nke ebe ọgugụ anyị, anyị na-ahü na aghaghị ịtöpụ Setan nwa oge mgbe oge mkporo ya nke otù puku arø gasirị. Mmadu niile ndị nq n'elu ụwa, tinyerekwara ndị ahü amurụ n'oge otù Puku arø ahü, ka bụ kwa ndị nwere onweha ịrørö ihe ọma ma o bụ ihe ojoo, á ga-enye kwa ha ohere ịrørö ifè Onyenweanyị ọfufé ma o bụ iwere Setan dika nna ha ukwu. Uzo nke Setan ga-esi nwee ike ghogbuo ọtutu mmadu bụ ihe á na-agwaghị anyị; ma n'irubere ya isi ha pütarị n'usụ "dika ájá nke oké osimiri," wee baa n'Ala Nsø ahü nochigide Obodo ahü ahụrụ n'anya gburugburu. Nke a na-egosipütä na obi nke mmadu ahü nke á na-amaghị ọhụ bụ ihe dí "aghughị kari ihe nile, ihe nādigh ngwota ka o bụ kwa." Náánị ma emere obi ahü ka o dí ọcha site n'Obara nke Jisos, o bụ ezie na ọnodụ nke ihe niile n'ụwa nwere ike yie paradais nime oge puku arø ahü, nke a agaghị ezu ime ka afø ju onye mmechie.

Ebumn'uche pütarị ihè bụ ka anapụ ọchichị ahü n'aka Onyenweanyị na ndị nsø Ya ma o bìaruru n'ogwugwụ dika otù njem ịbanye nime óké ihe egwù n'ihi na o dighị nnupụ isi megide Eze ahü nke püru iga nkeoima. Otù ahịrị okwu dí mkpirisi körö akukö ahü: "Oku we si n'elu-igwe ridata ripia ha." Ejidere Setan, ma n'oge a atubaghị ya nime olùlù abyss ahü kama atubara ya nime ọdọ ọkụ ahü na brimstone ebe anuohja ahü na onye amumma ugħa ahü nq kwa.

Mgbé Onye nzopütä ahü nq n'ụwa, Ya na ndị ná-eso uzo Ya kparitara ụka banyere "oku ebigh-ebi ahü nke edoziworo nye ekwensu na ndị mo-ozi-ya (Matiu 25:41). Nke a ka o bụ, otù a kwa ka ọchichị nke Ekwensu n'elu ụwa siri gwusia.

Ikpé nke Óké Oche-eze Ocha ahü

Ngwa ngwa mgbe mkwatu ikpeazụ ahü nke akwaturu Ekwensu na ndị agha ya gasirị enwere mgbanwe n'ihé Onyeozi ahü na-ahü, o wee hụ otù óké Oche-eze Ocha nke Onye ná-anokwasị ya bụ Onye ụwa na eluigwe gbapuru n'iru Ya! Oche-eze ọzọ ka Jon hukwara nke o kowara ya nime Nkpughe 4, na-adaba n'oge Mwelikö nke ndị nsø ahü. Oche-eze ahü nwere eké-na-ogwurugwu n'elu ya igosi mmezu nke mkwà niile nke ọgbugba-ndu ahü; enyeghi kwa nke a ihe nkowa o bụla ma o bughị ịdị elu na inwu ọcha nke ná-egosi ike na

ikpé dí ọcha. Banyere Oche-eze nke mbụ ahụ enwere ịbụ abụ na inye Chineke na Nwa-aturu ahụ óké otuto, n’ihi na ọ bụ mmalite nke ọchichị ahụ nke ga-ewetara ndị nsø ahụ mkwughachi nke ụgwó-olụ. Ma n’ebe a enweghi abụ, ma ọ bụ olu nke ọñụ; n’ihi na ọ bụ ikpe ikpé ziri ezi nke ga-eduga ndị á na-azoputaghị ná mbibi ikpeazu ha. Na nke mbụ, Onye ahụ nke ná-anokwasị n’Oche-eze ahụ nwere oyiyi pürü iche -- onwunwu mpụta ihè dí óké egwu nke yiri nkume jasper na sardine; n’ebe a enwere mpụta ihè dí óké egwu nke Onye kachasi ihe niile elu nke ná-atu kwa óké ụjọ nke mere ka ụwa na eluigwe niile gbapụ n’iru Ya. Onodụ a dí egwu pütarị nnqo na ọ dighị olileanya ọ bụla dí nye ndị ahụ ikpé ahụ na-adakwasị ugbu a.

Mbilite n’onwụ ahụ nke Ịba N’ikpe

Enwere mbilite n’onwụ n’ebe a, opụpu nke ike ebighi ebi bara nime osimiri; nime ili, nime hedis; ndị mmehie niile nwụrụ anwụ wee guzo na mberede n’iru Oche-eze ahụ. Ndị ukwu na ndị ntà, ndị ná-achị isi na ndị á na-achị achị, ndị mṛụ akwukwọ na ndị ná-amughi akwukwọ -- ha niile nọ n’ebe a. Anyị agutaghị ihe banyere ákwà ọcha, igu nkụ, okpueze, ọ dighị ihe ọ bụla kama ndị mmehie ka ha na-eguzo n’iru ịdị ukwu nke Onye ahụ pürü ime ihe niile ná-echere ila n’iyi ebighi ebi ha. Ọtụtụ igwe mmadụ adịwo ndụ n’ụwa nke a wee nwụq kwa, ma ndụ ha biri, omume niile ha mere, échichè niile na akparama-agwa niile ha nweworo, ka na-eguzo ịbụ ihe edeworo n’akwukwọ dí iche iche nke Chineke Onye pürü ime ihe niile. Ọ bụ ihe ijuanya na óké igwe mmadụ niile a ga-anq duu ná-ekwughị okwu ọ bụla mgbe ha na-eguzo n’iru Chineke?

Akwukwọ nke Ndụ ahụ

Akwukwọ ọzọ pütarị nke bụ Akwukwọ nke Ndụ, akwukwọ ndeputa aha nke ndị ahụ asachaworo n’Obara dí óké ọnụahịa nke Jisós Kraist. Nke a dí mkpà ka emeghee ya, n’otù aka ahụ, n’ihi na ọtụtụ ka ha dí bụ ndị ndụ ha dí mma ma kwesi kwa ntukwasịobi, ndị bịa ndụ ma nwụq kwa nime nklesi ike na ha emezusiwu ihe niile nke dí mma, ma ọ dighị mgbe ọ bụla ha nwere mmetueta ná m kpà ọ dí bụ mkpuchi mmehie nke sitere n’ihe ijụrụ obi ahụ nke Onye Nzoputa ahụ akpogburu. Ọtụtụ dí ndị ndahie ha nke kachasi njo ga-abụ mmehie nke nlefuru anya: ọ bughị na ha abụworị ndị óké mmehie ma ọ bụ mee ihe jokarịri njo, kama na ha lefuu óké nzoputa ahụ anya. Ọ burụ na ahúghị aha onye ọ bụla n’akwukwọ ahụ dí nsø, ná-agbanyeghi otù o si bie ndụ ziri ezi na nke ikwesi ntukwasịobi, ọ dighị inyeaka díri ya.

Iwu nke ikpé ahụ ka enyeworo; ekpebiwo kwa ikpé wee mezuo ihe ekpere n’ikpé ngwa ngwa. Onye ọ bụla nke anahughị ka edererị aha ya n’akwukwọ nke ndụ ahụ ewee tuba ya n’odø ọkụ ahụ. Nke a ka akporo “onwụ nke abụa” ahụ. Site n’okwu ahụ bụ “onwụ” ụfodụ nwere ike ihe na ọ pütarị ngwusi nke ịdị ndụ, ma ọ bụ ikpochapụ kpam kpam. Ma anụnụha ahụ na onye amuma ugha ahụ anowu n’onwụ ahụ ihe karịri otù puku arø, n’ogwugwu nke oge ahụ kwa ha ka nọ kwa rị ná-adị ndụ. N’amaokwu nke 10 anyị na-agụ. “Ebe anu-ohia ahụ na onye-amuma ugha ahụ nọ kwa, agemekpa kwa ha aru ehihie na abali rue mgbe nile ebigh-ebi.” Mak 9:47 na 48 na-atu aka n’ịtuba ndị ajoomume “n’okụ ala muo: ebe ikpuru ha nādigh-anwu, ọku anyugh kwa anyu.”

Mmechi

Ugbu a n’itule eziokwu ndia di óké egwu ginị ka apurụ ikwu banyere ndị ahụ mataworo ma lezie kwa anya ná-aga n’iru n’uzo ndị ahụ ná-enweghi nluputa ọzọ ma ọ bughị ọnụ nke abụ a? Jisós sıri, “Unu gēsi aña gbanari ikpe nke ọku ala-mo?” (Matiu 23:33). Ọlee maka ndị ahụ bụ ndị reworo m kpuru-obi ha n’ihi àkụ na ụba, ihe ụtø, na ihe niile á na-ahụ anya nke ndụ a? Onye amuma ahụ kwuru: “Ala-mo emewo ka ọchichọ-nkpuru-obi-ya sa mbara, ọ saghebigawo kwa ọnụ-ya ókè: ima-nma Jerusaelm, na ịgwè-ya, na nkpotu-ya, na onye nānuri ọnụ-agha n’etiti ya, gārida kwa nime ya” (Aisaia 5:14).

Ewo! Lee iruuju nke á na-apughị ikowa bụ nke m kpuru-obi ọ bụla furu efu ga-enwe mgbe ọ na-arapụ Óké Oche-eze nke Ikpé ahụ ịbụ onye aga atuba nime ọdø ọkụ ahụ mgbe niile ebighi ebi! Óké ihe mgbu ahụ ga-adịkarị ụfụ mgbe onye ọ bụla ga-echeta na ọ dí ụzø mgbabụ nke aropütara site na Jisós Kraist na ọlụ Mkpuchi mmehie ahụ Ọ lụru; ma onye ọ bụla ga-eleghachị anya azụ ibighari ndụ ahụ ọzø díka n’oge ahụ ma ọ bụ oge ndị ahụ mgbe ọ jụrụ ebere enyere, ma ugbu a ebere agabigawo ruo mgbe niile ebighi ebi. Nye onye á na-azopütabeghi nke ná-agụ ihe ndị, Okwu Chineke na-ekwu: “Le ugbu a bù oge anānara madu nke ọma; le ugbu a bu ubochi nzoputa.”

AJUJU DÍ ICHE ICHE

1. Gịnị ga-eme Ekwensu n’ogwugwu oge?
2. Kowaa akukụ dí iche iche nke Mbilite n’onwụ nke Mbụ ahụ.
3. Ọlee ndị ọnụ nke abụ ahụ ná-enweghi ike n’ebe ha nọ?

4. Kowaa otú Ekwensu ga-esi nwee ike inweta ọtụtu ndị ga-eso ya mgbe ahụ atopụru ya site n'olùlù abyss ahụ.
5. Kowaa ihe niile nke mere n'Ikpé nke Óké Ocheeze Ocha ahụ.
6. Òlee ọlụ Akwukwọ nke Ndụ ahụ nwere n'ikpé a?
7. Gịnị bụ ihe pütara site n'ikpé a?